

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes vi fortsat kan sikre at de kulturbetingende og unikke fangstmetoder i Qaanaaq bevares til glæde for fremtidige generationer.

(Medlem af Inatsisartut Mikivisuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug)

Allerførst vil jeg starte med at takke forslagsstiller medlem af Inatsisartut Mikivisuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit, for at sætte de unikke fangstmetoder i Qaanaaq i fokus. Jeg ser frem til at debattere sagen i Inatsisartut. Jeg håber, at vi i samarbejde kan reflektere det forhold at vi i Grønland fortsat har traditionelle fangstmetoder, men også har højteknologisk udstyr og redskaber, der gavner hele landets befolkning.

Naalakkersuisut arbejder for hele Grønland, ikke kun for enkelte byer/bygder, jævnfør koalitionsaftalen punkter vedrørende bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer.

Naalakkersuisuts arbejde med adaptiv forvaltning af de levende ressourcer tager højde for de klimatiske ændringer i miljøet. Disse ændringer påvirker ligeledes fangstmetoder og udstyr samt erhvervet som en helhed.

Der kan være en større sæsonbetinget variation fra år til år, hvilket gør jagtforholdene og adgangen til fangstdyrene meget uforudsigelige. Naalakkersuisut har derfor et kvoteoverførsels-system der er blevet implementeret for alle de marine havpattedyr. Dette sikrer at en stor uudnyttet kvote fra et fangst år, bliver overført til næste fangst år, og dermed ikke går til spilde.

Forslagsstilleren henviser til, at der i Fangst- og jagtloven ikke bliver taget højde for, samt sikring af de traditionelle fangstmetoder. Jeg ønsker dog at påpege at der i Fangst- og Jagtlovens § 8, stk. 7, står: *"Indretning og brug af fangstredskaber, fangstudstyr og fangsttilbehør, herunder forbud mod brug af bestemte fartøjer/køretøjer, redskaber, redskabstyper, ammunitionstyper eller fangstmetoder."* er gældende og anvendes især ved udformning af de enkelte bekendtgørelser og kommunale vedtægter. Det er under denne paragraf at man kan tillade bestemte typer af traditionelle fangstredskaber. Ligeledes kan brugen af forskellige typer af moderne redskaber også tillades, forbydes eller begrænses. Denne paragraf anvendes også i de fleste artsbekendtgørelser for de marine- og landbaserede pattedyr, hvor der er et forbud for brug af snescootere til fangst af disse arter.

Brug af snescootere til fangst er ikke en udvikling vi ønsker at efterstræbe, da de er meget forstyrrende for pattedyr. De skaber ligeledes meget støjforurening i vores unikke natur, vi ønsker at beskytte. Snescootere og ATV'er kan også skabe forurening af naturen og dermed påvirke negativt på dyrenes fouragerings- og drikkesteder.

Der har været en stigende tendens til ulovlig anvendelse af snescootere til fangst af især isbjørne de seneste år. En anden udvikling som jeg ønsker at finde en løsning på. En øget kontrolindsats i hele landet målrettet sådanne aktiviteter er ønskeligt. Derigennem er der behov for at Kommunerne tager et medansvar, og får udarbejdet de nødvendige regelsæt, såsom kommunale vedtægter med kørselskorridorer.

Jeg har noteret øget antal snescootere og ATV'er samt flere og flere større og hurtigere joller og både. Ligesom der er kommet mange forskellige erhvervsfartøjer inden for fangst og fiskeri. I den sammenhæng er det vigtigste at udnyttelsen af levende ressourcer sker ud fra bæredygtighedsprincippet og at aflivning af fangstdyrene sker så effektivt som muligt.

Bevarelse af en unik og traditionel fangstkultur er også betinget af lokal opbakning. En afstemning af hvor man som samfund ønsker at bevæge sig hen imod. Ønsker man at bevare og styrke de eksisterende traditionelle metoder. Eller ønsker man at omfavne de nye metoder og redskaber, der mange steder i landet er i stærk fremgang inden for fiskeri- og fangsterhvervet. Skal man bibeholde hundeslæde- samt kajakfangsten, eller skal man i højere grad gøre brug af de moderne hjælpemidler såsom joller, snescootere samt ATV'er?

For Naalakkersuisut er løsningen en balanceret tilgang, så både traditionelle og moderne fangstmetoder og udstyr kan bevares og bruges.

Ved at sikre en bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer, sikrer vi også at de traditionelle fangstmetoder kan videregives til, samt videreføres af vores børn og børnebørn. Ikke kun videreførelsen af en tradition fra en generation til den næste, men at bibeholde fangstmetoder der er skånsomme ved naturen og fangstdyrene.

Naalakkersuisut ønsker ligeledes at opretholde og styrke fangerkulturen i hele landet, heriblandt Avanersuaq. Naalakkersuisut ønsker dog at påpege at den generelle udvikling mange steder i landet er, at flere og flere fangere bevæger sig over i fiskerierhvervet. En glædelig tendens. Det skal understreges, at antallet af fangere i Avanersuaq har været stabilt de sidste 10 år. Naalakkersuisut kan konstatere at i forhold til 2009, er der 42 % flere fangere som har erhvervsjagtbevis i Qaanaaq i 2018.

Naalakkersuisut er klar over, at klimaændringerne især i Nordgrønland, hvor hundeslæden har været anvendt som fangstmetode og fortsat bruges, er blevet påvirket. Det ses ved at den meget kortere islægsperiode har bevirket kortere fiskeri- og fangstperiode på isen. Det påvirker både jagten på isbjørne, hvalrosser, hvid- og narhvaler samt sæler.

Antallet af hunde i Qaanaaq er også kraftigt nedadgående. I 1990 var der 1800 hunde, hvilket skal ses i forhold til sidste år, hvor der var registreret 518 hunde.

Bevaring og sikring af traditionelle fangstmetoder og udstyr til fremtiden som kulturarv for vores efterkommere er en anden side af historien vi bør bevare og kunne dokumentere. Jeg vil derfor henvise til museumslovens regler hvad angår immateriel kulturarv, og informere om, at

det er muligt for udøverne at kontakte Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu' (NKA) med henblik på en dialog om hvorvidt de traditionelle fangstmetoder og udstyr kan optages på NKA's fortegnelse over immateriel kulturarv. Museumsloven har til formål at sikre Grønlands materielle og immaterielle kulturarv og at fremme det grønlandske museumsvesens virke og samarbejde.

Naalakkersuisut ser med disse bemærkninger frem til at deltage i denne forespørgselsdebat.